

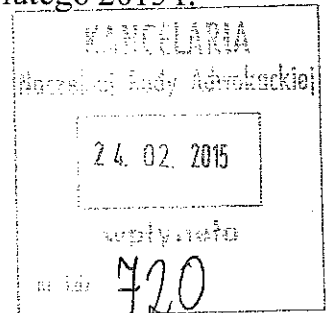

ZASTĘPCA SZEFA
KANCELARII SEJMU

Adam Podgórski

GMS-WP-173-37/15

Warszawa, dnia 19 lutego 2015 r.

Prezes

Naczelnej Rady Adwokackiej

Pan Andrzej Zwara

Szanowny Panie Prezesie,

Z upoważnienia Marszałka Sejmu, uprzejmie przekazuję - w trybie art. 58 pkt 9 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2014 r. poz. 635 ze zm.) poselski projekt ustawy - Prawo energetyczne (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Dorota Rutkowska), z prośbą o wyrażenie opinii.

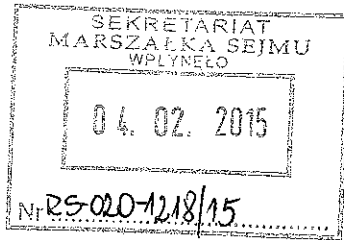
Z poważaniem

**Platforma
Obywatelska**

| Klub Parlamentarny

Klub Parlamentarny
Platforma Obywatelska
Ul. Wiejska 4/6/8
00 - 902 Warszawa
tel. 22/694 2636
fax 22/694 1051
e-mail: kp-po@kluby.sejm.pl

Warszawa, dnia 15 stycznia 2015 r.

**Pan
Radosław Sikorski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Przebież Panie!

Na podstawie art. 118 ust.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. i na podstawie art. 32 ust. 2 Uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej (j.t. M.P. z 2012 r. poz. 32) niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy – Prawo energetyczne.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Dorotę Rutkowską.

2 posłowie
WS

USTAWA

z dnia 2015 r.

o zmianie ustawy - Prawo energetyczne

Art. 1. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.¹⁾) w art. 18 wprowadza się następujące zmiany:

1) w ust. 1 pkt 2 i 3 otrzymuje brzmienie:

"2) planowanie oświetlenia:

- a) ulic,
- b) placów,
- c) miejsc publicznych,
- d) dróg gminnych, dróg powiatowych i dróg wojewódzkich znajdujących się na terenie gminy,
- e) dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe, przebiegających w granicach terenu zabudowy,
- f) części dróg krajowych przeznaczonych do ruchu pieszych lub rowerów wymagających odrębnego oświetlenia;

3) finansowanie oświetlenia:

- a) ulic,
- b) placów,
- c) miejsc publicznych,
- d) dróg gminnych, dróg powiatowych i dróg wojewódzkich znajdujących się na terenie gminy,
- e) dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe, przebiegających w granicach terenu zabudowy
- f) części dróg krajowych przeznaczonych do ruchu pieszych lub rowerów wymagających odrębnego oświetlenia;"

2) uchyla się ust. 3.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 984, poz. 1238, z 2014 r. poz. 457, poz. 490, poz. 900, poz. 942 oraz poz. 1101.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy zawiera zmiany w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm.) dotyczące obowiązków gminy w zakresie planowania i finansowania oświetlenia dróg publicznych, ulic, placów, miejsc publicznych, dróg rowerowych oraz chodników zlokalizowanych w granicach pasów drogowych dróg publicznych.

Obecnie do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należy planowanie oświetlenia miejsc publicznych i dróg znajdujących się na terenie gminy oraz finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych znajdujących się na terenie gminy. Przepisom ustawy – Prawo energetyczne odpowiada art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.), zgodnie z którym do zadań własnych gminy należy zaspokajanie potrzeb wspólnoty lokalnej, w tym m.in. zaopatrzenie w energię elektryczną. Przez finansowanie oświetlenia ustawa Prawo energetyczne rozumie finansowanie kosztów energii elektrycznej pobranej przez punkty świetlne oraz koszty ich budowy i utrzymania (art. 3 pkt 22 ustawy). Przy czym planowanie i finansowanie oświetlenia dróg publicznych przez gminę obejmuje wszystkie drogi publiczne za wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych w rozumieniu przepisów ustawy o autostradach płatnych. Ustawa z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 931 z późn. zm.) w art. 1 ust. 3 stanowi, iż na zasadach określonych w ustawie mogą być budowane i eksploatowane albo wyłącznie eksploatowane jako płatne, drogi ekspresowe. Jednakże takie drogi ekspresowe powinny zostać określone w rozporządzeniu Rady Ministrów wydanym na podstawie art. 1 ust. 4 tej ustawy. Rozporządzenie to nie zostało wydane. Zatem obecnie za finansowanie oświetlenia dróg ekspresowych oraz pozostałych dróg krajowych odpowiada gmina.

Artykuł 18 ustawy Prawo energetyczne w obowiązującym dziś brzmieniu powstał w wyniku wprowadzenia zmian do przedmiotowej ustawy przez ustawę z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80 poz. 526 z późn. zm.). Art. 61 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego rozszerzył obowiązek finansowania oświetlenia dróg publicznych przez gminy z dróg będących własnością gminy do wszystkich dróg znajdujących się na terenie gminy, z wyłączeniem autostrad i dróg ekspresowych w rozumieniu przepisów o autostradach płatnych. W

poprzednim stanie prawnym finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg także należało do zadań własnych gmin, ale jedynie w odniesieniu do tych dróg, które znajdowały się na terenie gminy i których gmina była zarządcą. Oświetlenie dróg nie będących w zarządzie gminy finansowane było z budżetu państwa. Po przeprowadzonej w 2003 r. nowelizacji w zakresie finansowania oświetlenia dróg przez gminy odstąpiono od wcześniejszej zasady właścicielskiej na rzecz zasady położenia danej drogi. Rozszerzenie obowiązku finansowania przez gminy oświetlenia ulicznego o wszystkie drogi znajdujące się na terytorium gminy, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych w rozumieniu ustawy [o autostradach płatnych, wynikało z przeprowadzanej w tym czasie reformy systemu finansów samorządu terytorialnego, której celem miała być zmiana warunków funkcjonowania samorządów terytorialnych, decentralizacja funkcji państwa oraz przeniesienia części dochodów państwa do samorządów. Nałożenie na gminy tego dodatkowego obowiązku wiązało się z przekazaniem gminom dodatkowych dochodów z tytułu zwiększonych udziałów we wpływach z podatku od osób prawnych z 5% do 6, 71%, i z podatku od osób fizycznych z 27,6% do 39,34%.

Zasadniczym celem projektowanej zmiany ustawy jest nie tylko ograniczenie obowiązku finansowania oświetlenia dróg przez gminy, ale przede wszystkim dokonanie racjonalnego podziału tego finansowania pomiędzy gminy a zarządcę dróg krajowych, którym jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad. Projekt przewiduje taki podział finansowania, który uwzględnia kryterium, jakim są potrzeby mieszkańców gminy. Projekt precyzyjnie identyfikuje miejsca, dla których powinno być zapewnione oświetlenie. Tymi miejscami właściwymi są: ulice, place, miejsca publiczne, i wszystkie kategorie dróg publicznych. W przypadku dróg publicznych projekt wyodrębnia autostrady, drogi ekspresowe (wszystkie) oraz drogi krajowe (odcinki poza terenem zabudowy), które ze względu na ich przeznaczenie i warunki techniczne służą zaspokajaniu potrzeb ponadlokalnych. Planowanie i finansowanie oświetlenia na autostradach, drogach ekspresowych (wszystkich) oraz innych drogach krajowych (odcinki poza terenem zabudowy) zostaje wyodrębnione i pozostawione jako zadanie zarządcy tych dróg czyli Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad. Projekt w tym zakresie stanowi odzwierciedlenie postulatów gmin podnoszących tranzytowy charakter dróg ekspresowych i obwodnic w ciągu dróg krajowych oraz brak odpowiednich środków finansowych na pokrycie finansowania oświetlenia dróg, które w niewielkiej części służą potrzebom lokalnej społeczności. W praktyce bowiem występują przypadki, w których drogi krajowe charakteryzują się wyższymi

parametrami technicznymi i nie mają znaczenia lokalnego np. obwodnice miejscowości, odcinki dróg ekspresowych, węzły drogowe. Drogi te stanowią głównie połączenia o charakterze regionalnym i tranzytowym, choć również częściowo obsługują ruch lokalny.

W sytuacji gdy oświetlenie jest podyktowane przede wszystkim potrzebami zapewnienia bezpieczeństwa ruchu lokalnego zarówno samochodowego, rowerowego jak i pieszego, zgodnie z projektem, gmina zachowuje obowiązek planowania oświetlenia, a następnie jego finansowania. Zadanie to dotyczy także dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe, na odcinkach w granicach terenu zabudowy. Wynika to z faktu, iż istnieje znaczna liczba dróg krajowych o niższych klasach technicznych, przebiegających przez teren zabudowy, które stanowią zazwyczaj na tych odcinkach ulice i których oświetlenie w sposób nie budzący najmniejszych wątpliwości, służy potrzebom mieszkańców gminy. Dlatego też zasadne jest pozostawienie obowiązku finansowania oświetlenia tych odcinków dróg krajowych nadal w gestii gmin.

Podobna zasada dotyczy części dróg krajowych również poza terenem zabudowy przeznaczonych do ruchu pieszych lub rowerów (np. chodniki, ścieżki rowerowe itp.) wymagających odrębnego oświetlenia. Przedmiotowe części drogi jeśli wymagają odrębnego oświetlenia generalnie służą zaspokajaniu potrzeb mieszkańców i tym samym na gminie powinien spoczywać obowiązek zapewnienia ich oświetlenia. Tym bardziej, iż ruch pieszy i rowerowy posiada przede wszystkim charakter lokalny.

Mając na uwadze powyższe - projekt w sposób precyzyjny wprowadza rozgraniczenie w zakresie obowiązków gmin oraz zarządcy dróg krajowych co do obowiązku finansowania oświetlenia poszczególnych odcinków dróg krajowych.

Projekt spowoduje zmniejszenie obciążenia gmin kosztami finansowania oświetlenia dróg krajowych poza granicami terenu zabudowy, natomiast spowoduje zwiększenie wydatków zarządcy dróg krajowych tj. Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad w wymiarze ok. 100 mln zł rocznie.

Rozwiązania zawarte w projekcie nie są sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.